II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 17 april 1980

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag (IV/28.553-Krups)

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(80/489/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van 6 februari 1962 (1), en met name op artikel 2,

Gezien het op 22 augustus 1975 ingediende verzoek van de commanditaire vennootschap Robert Krups, Solingen, om een negatieve verklaring voor haar „Vereinbarung zum Krups-Vertriebsverbund International", zoals deze overeenkomst in augustus 1975 luidde,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van het verzoek overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 325 van 29 december 1979,

Gezien het op 19 februari 1980 overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 17 uitgebrachte advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

De feiten

Overwegende dat de feiten als volgt kunnen worden samengevat :

1. De commanditaire vennootschap Robert Krups te Solingen (Bondsrepubliek Duitsland) is producent van elektrische keukenapparaten, apparaten voor lichaamsverzorging, uurwerken, keuken- en personenweegschalen. In de Duitse Bondsrepubliek liggen haar marktaandelen voor de verschillende apparaten tussen 10 en 55 %, in de andere landen van de Gemeenschap meestal beneden de 10 %. Binnen de gemeenschappelijke markt is deze onderneming in haar branche toonaangevend. De firma Krups levert haar produkten in de Bondsrepubliek Duitsland vanuit tien buiten de vestigingsplaats van de onderneming gelegen depots ; in de overige landen van de Gemeenschap maakt zij daartoe gebruik van eigen dochterondernemingen of distributiecentra ; in beide gevallen wordt zowel aan groot-, als aan kleinhandel in de elektrische apparaten- en huishoudelijke artikelenbranche geleverd en eveneens aan warenhuizen, verbruikersmarkten en postorderbedrijven. Krups heeft onder meer een participatie in Krups Leasing GmbH te Solingen, Krups Engineering Ltd te Limerick (Ierland) en Pan Electric Haushaltsgeräte GmbH te Bottrop (Bondsrepubliek Duitsland).

2. Met het oog op de afzet van haar produkten binnen de gemeenschappelijke markt is door firma Krups op 1 oktober 1975 een standaardovereenkomst ingevoerd, „Vereinbarung zum Krups-Vertriebsverbund International" genaamd. Volgens deze standaarddistributie-overeenkomst verplicht firma Krups zich tot :

a) opneming van de zich bij „Krups-Vertriebsverbund International" aansluitende handelaren, hierna „aangesloten handelaren" genoemd, welk orgaan een groep vormt van Europese, in kleine elektrische apparaten en weegschalen gespecialiseerde handelaren en tevens een op Europa afgestemd distributienet ;

b) breed opgezette, internationale, op de consument gerichte reclame ;

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

c) doelbewuste verkoopbevordering, waarvoor decoratiediensten worden geleverd, displaymateriaal ter beschikking wordt gesteld en deskundig advies wordt verleend ;
d) een internationale klantendienst en bijstand bij serviceverlening, met name op het gebied van vervangingsonderdelen en bij reparaties ;
e) een op de markt afgestemd prijs- en verkoopvoorwaardenbeleid ;
f) kwaliteit en moderne, progressieve design ;
g) permanente informatieverstrekking over noviteiten, toezending van het blad „Krups-Kurier", films over produkten en ter voorlichting van het verkoooppersoneel ;
h) terbeschikkingstelling van de Krups-handleiding met service-pakket.

3. Krups verstaat onder een billijke, aan de markt aangepaste prijs- en voorwaardenpolitiek, een beleid dat erop gericht is, haar prijzen en voorwaarden zo te stellen, dat de onderneming ten opzichte van haar concurrenten volledig concurrentieel is en dat deze positie ook aan de handel ten goede komt. Op de wederverkoopprijzen van de latere handelsniveau's oefent Krups geen invloed uit.

4. Daartegenover nemen de aangesloten handelaren de volgende verplichtingen op zich :

a) medewerking op partnerbasis in het „Krups-Vertriebsverbund" ;
b) beschikbaarhouding van een voldoende voorraad in alle gangbare contractsprodukten ;
c) ontplooiing van intensieve verkoopbevorderende activiteiten voor alle contractsprodukten voor zover deze in het raam van het „Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb" (Wet op de oneerlijke concurrentie), het Rabattgesetz (Kortingenwet) en de „Zugabeverordnung" (Cadeaustelselverordening) blijven ;
d) bevredigende advisering en bediening van de klant.

5. Medewerking op partnerbasis in „Krups-Vertriebsverbund" houdt in :

— regelmatige gedachtenwisseling, waarin plaats is voor voorstellen en kritiek ;
— spontane steun aan verkoopacties zonder enige verplichting tot medewerking,
— benutting van de door de firma Krups geboden diensten.

6. De omvang van de voorrraad die door de aangesloten handelaar moet worden aangehouden, is afhankelijk van de grootte van zijn zaak en van zijn omzet. Een detaillist dient evenwel het merendeel van de diverse artikelen die tot het gamma van Krups-apparaten behoren, in voorraad te hebben.

7. Firma Krups neemt principieel alle handelaren die de in de distributie-overeenkomst vermelde prestaties leveren, in haar „Vertriebsverbund" op.

In de distributie-overeenkomst komt voor de verkoop van de contractsprodukten door firma Krups of door aangesloten handelaren geen enkele beperking voor.

8. Van de onder 2 b), d), e) en f) genoemde prestaties waartoe firma Krups zich tegenover aangesloten handelaren verbindt, kunnen ook handelaren profiteren die niet tot het „Krups-Vertriebsverbund" behoren. De op de consument gerichte, internationale reclame van firma Krups is namelijk in eerste instantie een produktgerichte reclame waarmee niet uitsluitend aangesloten, maar alle handelaren die Krups-apparaten verkopen, hun voordeel kunnen doen. De internationale Krups-klantendienst en de bijstand bij serviceverlening staan alle handelaren, zonder onderscheid, ten dienste. Bovendien wordt door firma Krups noch bij de berekening van haar verkoopprijzen, noch bij de vaststelling van haar verkoopvoorwaarden, waaronder kortingen, onderscheid gemaakt tussen aangesloten handelaren en niet bij haar „Vertriebsverbund" aangesloten handelaren ; deze laatsten krijgen dezelfde typen apparaten geleverd als de tot de eerstgenoemde categorie behorende handelaren.

9. De onder 2 d)-f) genoemde prestaties waartoe firma Krups zich verbindt, mogen de consumenten derhalve niet alleen van aangesloten, maar ook van de overige, niet bij „Krups-Vertriebsverbund" aangesloten handelaren verwachten. Uitsluitend de onder 2 a), c), g) en h) genoemde prestaties van firma Krups zijn inderdaad slechts voor aangesloten handelaren bestemd, zodat alleen klanten van die categorie handelaren van de daaraan verbonden voordelen kunnen profiteren.

10. Na de openbaarmaking van het essentiële gedeelte van het verzoek zijn de Commissie geen opmerkingen van derden ter kennis gebracht ;

Juridische beoordeling

Niet-toepasselijkheid van artikel 85, EEG-Verdrag

Overwegende dat artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag bepaalt dat onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

11. Overwegende dat de standaarddistributie-overeenkomst die firma Krups met groot- en detailhandelaren heeft gesloten of nog zal sluiten, een overeenkomst tussen ondernemingen is ; dat adhererende handelaren door het feit van hun adhesie in „Krups-Vertriebsverbund" worden opgenomen en daarmee aanspraak kunnen maken op de prestaties van firma Krups die voor dat „Vertriebsverbund" gelden ; dat opneming in bedoeld „Vertriebsverbund" evenwel afhankelijk is van de verplichtingen die de aangesloten handelaren op zich hebben genomen, namelijk een voldoende voorraad in alle gangbare contractsprodukten ter beschikking te houden, intensief de verkoop ervan te bevorderen, de klanten te bedienen en te adviseren ; dat deze verplichtingen ertoe kunnen leiden dat ondernemingen die niet ertoe bereid zijn of die niet in een situatie verkeren, waarin zij die verplichtingen kunnen naleven, toetreding tot het „Krups-Vertriebsverbund" onmogelijk wordt gemaakt ;

12. Overwegende dat bij de beoordeling van de vraag in hoeverre in bedoelde uitsluiting een beperking van de mededinging moet worden gezien, in aanmerking dient te worden genomen dat uitsluiting van het „Krups-Vertriebsverbund" niet betekent dat uitgesloten handelaren dan ook helemaal geen concurrent meer zijn ;

Overwegende dat „Krups-Vertriebsverbund" geen gesloten systeem vormt, in die zin dat bedoeld „Vertriebsverbund" contractsprodukten uitsluitend aan de daarbij aangesloten handelaren levert ; dat bij de verkoop van de Krups-apparaten noch voor firma Krups, noch voor aangesloten handelaren enigerlei beperking geldt ; dat firma Krups haar apparaten ook in feite aan handelaren levert die niet tot haar „Vertriebsverbund" behoren ; dat derhalve niet slechts aangesloten handelaren, maar alle handelaren die deze produkten wensen te verkopen, daarover de beschikking kunnen verkrijgen ;

Overwegende dat de standaarddistributie-overeenkomst bijgevolg tot geen enkele beperking van het aantal verkooppunten leidt en evenmin creëring ervan tegengaat ;

13. Overwegende dat aangesloten handelaren aan hun opneming in „Krups-Vertriebsverbund" ten opzichte van de overige handelaren, vanuit mededingingsoogpunt beschouwd, bovendien bij wederverkoop geen voordelen van doorslaggevende betekenis genieten ; dat immers de aanzienlijke inspanningen welke firma Krups zich op het gebied van verkoopbevordering met het oog op instandhouding van het concurrentievermogen in de detailhandelsfase voor de aangesloten handelaren getroost, namelijk breed opgezette, internationale, op de consument gerichte reclame, een internationale klantendienst, een op de markt afgestemd prijs- en verkoopvoorwaardenbeleid, kwaliteit en moderne, progressieve design, evenzeer de niet bij het „Vertriebsverbund" aangesloten handelaren ten goede komen, zodat de consument ook bij deze laatste categorie handelaren op de voor hem uit de inspanningen van firma Krups voortvloeiende voordelen aanspraak kan maken ;

14. Overwegende dat de standaarddistributie-overeenkomst evenmin verplichtingen bevat die onder de in artikel 85, lid 1, geregelde merkbare beperkingen van de mededinging vallen ;

Overwegende, dat dit in de eerste plaats geldt voor de op de aangesloten handelaren rustende verplichting over een voldoende voorraad van alle gangbare contractsprodukten te beschikken ; dat deze verplichting voor groothandelaren, die immers voor de bevoorrading van de detailhandel moeten instaan, als normaal moet worden beschouwd en voor de detaillist meebrengt dat hij het merendeel van de diverse tot het gamma van Krups-apparaten behorende artikelen in voldoende aantal in voorraad dient te hebben ; dat de door firma Krups vervaardigde produkten niet een bepaald breed gamma bestrijken ; dat het in onderhavig geval bovendien om naar verhouding goedkope, kleine apparaten gaat, waarbij het aanhouden van een voorraad niet een dermate aanzienlijke investering vergt en evenmin een zo omvangrijke opslagcapaciteit dat de detaillist de mogelijkheid wordt ontnomen ook nog concurrerende produkten in toereikend aantal in voorrraad te hebben en te koop aan te bieden ;

15. Overwegende dat de verplichting van de aangesloten handelaren intensieve, verkoopbevorderende activiteiten voor alle contractsprodukten te ontplooien in onderhavig geval evenmin een merkbare beperking van de mededinging inhoudt ; dat deze verplichting, die normaliter niet alleen het belang dient van de producent bij promotie van zijn produkten, maar ook dat van de detaillist bij optimalisering van zijn afzet, de aangesloten handelaar niet de mogelijkheid ontneemt van de mededinging te profiteren en meer in het bijzonder van de tussen de diverse merken heersende mededinging ; dat de aangesloten handelaren namelijk, in aanmerking genomen dat zij niet verplicht zijn een bepaalde omzet in de contractsprodukten te behalen en zich evenmin vooraf moeten vastleggen om op bepaalde data die produkten af te nemen, vrijwel de vrijheid behouden eveneens concurrerende produkten te verkopen, indien hun dat voordelig uitkomt ;

16. Overwegende dat de standaarddistributie-overeenkomst derhalve tot geen enkele merkbare beperking van de mededinging in de zin van artikel 85, lid 1, leidt ; dat de Commissie bijgevolg voor die overeenkomst overeenkomstig artikel 2 van Verordening nr. 17 een negatieve verklaring kan afgeven,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

Voor de Commissie bestaat op grond van de gegevens die haar bekend zijn, geen aanleiding tegen de „Vereinbarung zum Krups-Vertriebsverbund International" genaamde overeenkomst, zoals deze in augustus 1975 luidde, krachtens artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op te treden.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Firma Robert Krups, Solingen, Bondsrepubliek Duitsland.

Gedaan te Brussel, 17 april 1980.

Voor de Commissie

Raymond VOUEL

Lid van de Commissie